

Bolje od bilo kakvog zabavnog parka - tihi susret s dobrim lošinjskim dupinima

FOTO PLAVI SVIJET

PRVORAZREDNI DOŽIVLJAJ Popularne turističke ture velološinjskog Instituta

S ekipom Plavog svijeta u svijet dobrih dupina

Bojan PURIĆ

Promatranje života dupina u prirodi, odnosno onaj dio života koji nam dupini omogućuju vidjeti, razvilo se u prvorazrednu lošinjsku turističku atrakciju. Kako Institut za istraživanje i zaštitu mora Plavi svijet, ne može pružiti dodatne usluge, postoji i istoimena tvrtka – društvo s ograničenom odgovornošću, preko koje se priređuju ture promatranja dupina. Ostvarenim prihodom financiraju se daljnja istraživanja.

Lošinjski akvatorij nije zabavni park u kojemu dupini borave u bazenima i izvode uvježbane točke - prva je to

stvar koju u obzir moraju uzeti svi koji odluče isploviti iz Velog Lošinja s ekipom Plavog svijeta. Osim toga, nema garancije da će u svakoj plovidbi dupini zaista biti viđeni ali, kako se ture temelje na podlozi znanstvenih istraživanja, mogućnost neuspjeha svedena je gotovo na minimum. Možda i zato interes raste. Primjerice, u protekle četiri godine dupine je promatralo gotovo deset tisuća posjetitelja, s tim da neki dolaze višekratno i to u različitim dijelovima godine, kako bi imali drugačiji doživljaj.

– Ove godine uspješnost u turama, u smislu viđenja dupina, iznosi 91 posto, a lani je bila čak 95 posto – kaže Martina Antoninić, koja s turistima na more odlazi u ulozi edukatorice

U protekle četiri godine dupine je promatralo gotovo 10 tisuća posjetitelja, s tim da neki dolaze višekratno i to u različitim dijelovima godine, kako bi imali drugačiji doživljaj

i na licu mjesta im objašnjava ponašanje dobrih dupina, vrste koja je ne tako davno u Jadranu imala status neprijatelja ribara, a danas je vrsta o kojoj ljudi vode brigu i uživa posve pozitivnu percepciju, do te mjere da likove dupina osim Plavog svijeta koriste još i brojne tvrtke i udruge u nastojanju da svoje proizvode i programe učine prepoznatljivo lošinjskima, otočnima i primorskima.

Najviše 12 osoba

– Nema određene pozicije na kojoj se uvijek mogu vidjeti dupini, a mi uvijek krećemo prema onom mjestu na kojemu smo ih zadnji put uočili. To je najčešće uz istočnu stranu otoka Lošinja, ali znalo

se događati da odemo i uz zapadnu obalu. Najjednostavnije je kada na more izademo i mi i istraživači, pa smo u mogućnosti pokriti veće područje. Na more idu ture od po najviše dvanaest osoba, što je limitirano prostorom, plus dvoje članova posade. Ture radimo od kraja ožujka ili početka travnja, pa do listopada, a radimo po četiri izlaska na dan, s tim da u slučaju da su delfini vrlo blizu Velog Lošinja, i da se radi o njihovoj većoj skupini, napravimo i koju turu više. Reakcije turista su odlične. Obično su u početku pomalo skeptični, no oduševavaju se kada vide dupine. Neki od turista vrlo su komunikativni i žele saznati što više o dupinima, dok je drugima jedino bitno da ih promatraju i

ne zanimaju ih detalji. Djeca su osobito oduševljena i jako ponosna kada baš ona budu prva koja u pojedinoj turi najprije ugledaju delfina. Najljepši trenutak bio je kada su, po bonaci, tri dupina pola sata plivala ispred nas i međusobno se ispreplitali u plivanju.

Martina i Duje Bogović koji upravlja gliserom (ove poslove još rade i skiper Dražen Lizačić i mlada edukatorica Vanja Jovanović) upravo su sa skupinom gostiju uplovili u luku Velog Lošinja i iskricali viđenim zadovoljne goste među kojima su bili i Nijemci Monya i Tobias Kunz iz Achima, u Donjoj Saskoj. Novinaru je uslijed nekorištenja ponešto ishlapilo

nastavak na str. 2

Rade po četiri ture na dan
 - Duje Bogović i Martina Antoninić

nastavak sa str. 1.

znanje njemačkog, pa smo se za kraći razgovor prebacili na engleski, pri čemu je pomogla njihova kći Laura.

Pučan izlet

—Prije ovog izleta, vidjeli smo delfina samo jednom, nakratko, kada samo bili na trajektu putujući prema otoku Krku. No, to je bilo samo na dvije sekunde i naša kćerica nije ga uspjela vidjeti. Pomislili smo kako bi bilo lijepo vidjeti delfine na dulje vrijeme. Kao i ostali turisti u turi u kojoj smo bili, i mi smo bili uzbuđeni kada smo ih ugledali. Kada je skiper ugasio motor glisera, svi smo utihnuli i počeli promatrati, a potom izvadili mobitele i počeli raditi videozapise. Lijepo je što smo imali priliku ploviti s ljudima iz instituta, a ne s vlasnicima izletničkih brodova, pa smo mnogo toga i naučili; kako se delfini odmaraju, koliko dugo žive, kako se hrane, da mogu plivati brzinom i po 40 km/h, kako se međusobno dozivaju kada nađu na veća jata riba. Naučili smo i da je bitno isključiti motor plovila kada im se približimo, kako ih ne bismo uznemiravali, te da im prilazimo bočno, a ne izravno prema njima. Lijepo je bilo biti tako blizu delfinima, a ne ih promatrati svisko, s trajekta — kazala nam je obitelj Kunz, o čijoj naklonosti prirodi svjedoči i činjenica da

Andrea Borić u godišnjoj brojci od 10 do 12 tisuća posjetitelja vidi maksimum s obzirom na relativno mali prostor i to što najveći dio posjetitelja dolazi u razdoblju od lipnja do rujna, dok prije i poslije toga Edukacijski centar uglavnom pohode skupine školaraca i studijske grupe.

Vjerni pratitelji

—Sadržaj Edukacijskog centra osmišljen je tako da, kao pojedinačni posjetitelj, samostalno možete saznati puno o našim aktivnostima na zanimljiv način. Najbolje je posjet započeti filmom u trajanju od deset minuta, u kojemu su obuhvaćene najvažnije teme. Svoje znanje dodatno proširujete preko programa na kompjuterima, u akustičnoj sobi, na podvodnoj stijeni, ali i kroz eksponate koji se nalaze u izložbenom prostoru. Za kvalitetni doživljaj potrebno je odvojiti bar četrdesetak minuta, no kako mi volimo interakciju s posjetiteljima i općenito svoj posao, tih se četrdesetak minuta nerijetko produlji.

Kada je riječ o predavanjima i radionicama za školske grupe ili druge interesne skupine, cijeli Edukacijski centar postaje velika učionica. U izložbenom

Za našeg posjeta upravo je dopremljena ozlijeđena morska kornjača

dijelu održimo uvodno predavanje te se potom grupa dijeli u manje. Postoje radionice koje se provode unutar Centra, ali i na obali i na brodu. Neki nam posjetitelji dolaze od prvoga dana, prate nas, podupiru naš rad i s ponosom pričaju o Plavom svijetu svojim poznanicima, a što je važno, uvjerali su ih da nas i sami posjete — kaže Andrea Borić.

U nekoliko navrata već smo izveštavali o ideji da se bivši Dom JNA na Velopinu u Malom Lošinj, zgrada u kojoj

se već nekoliko desetljeća ne događa ništa i u derutnom je stanju, pretvori u novi centar Plavog svijeta. Nedavno je u suradnji s gradom utemeljena ustanova, kao podloga za kandidiranje projekta na razne fondove, s naglaskom na one Europske unije. Rezultati se očekuju potkraj ove godine, a i uz po njih najoptimističniji rasplet, izvjesno je da Plavi svijet neće skoro svoje težište prebaciti u Mali Lošinj. Octuus aci fuiur, ommore, quossen atquit. Dacientis bonsimul-tum pultore istraequam tum la dientem et L. Simisse rbissulium ari fuius? Nihicivirmac ium quos hos bonsunt erudemor aus, etiae cotiem teris rei ina, sed nos iur, publiis.

“ Lijepo je što smo imali priliku ploviti s ljudima iz instituta, a ne s vlasnicima izletničkih brodova, pa smo mnogo toga i naučili

Obitelj Kunz

su se u Malom Lošinj opredijelili za smještaj u kampu. Razgovor s njima obavili smo u dječjem kutku Edukacijskog centra Plavog svijeta, koji je već šesnaest godina nezaobilazna stanica u razgledavanju Velog Lošinja. Upravo je djeci ovdje najzanimljivije; u prostoru su figure i figurice morskih stanovnika, na ekranima se mogu igrati tematske igrice, a za stolom crtati. Voditeljica

Edukacijski centar o moru nudi za svakoga ponešto